

Záznam z10. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k lobbingu

konané v pátek dne 31. března 2017 od 9:00 do 11:20 hod.
v budově Úřadu vlády (Strakova akademie), místnost č. 201

Přítomní členové:

Mgr. Radana Kubová, Ph.D., předsedkyně, Oddělení pro koordinaci procesu hodnocení dopadů regulace, Úřad vlády ČR
JUDr. Pavla Belloňová, Ph.D., Ministerstvo spravedlnosti
PaedDr. Ivana Dufková, Transparency International ČR
PhDr. Václav Nekvapil, Ph.D., Asociace Public Affairs Agentur
PhDr. Karel Škácha, Nadační fond proti korupci
Ing. Petr Vymětal, Ph.D., Katedra politologie, Vysoká škola ekonomická

Náhradníci:

PhDr. Mgr. Vít Šimral, LL.B. (Hons), Ph.D., Frank Bold za Mgr. Josefa Karlického, Frank Bold

Nepřítomní členové:

PhDr. Radim Bureš, odborná veřejnost
Mgr. Marcel Wohlgemuth, Ministerstvo vnitra (omluven)

Hosté:

Mgr. Zuzana Fišerová, Ministerstvo spravedlnosti, předsedkyně Evropského výboru pro právní spolupráci Rady Evropy

Průběh jednání:

1) Zahájení jednání

Předsedkyně komise přivítala přítomné členy a zahájila jednání. Komise byla prohlášena za usnášeníschopnou.

2) Personální změny v komisi

Předsedkyně informovala o personálních změnách v komisi na postu zástupce Ministerstva vnitra a dále přivítala dva nové členy: PhDr. Václava Nekvapila, Ph.D. zastupujícího Asociaci Public Affairs Agentur a PhDr. Karla Škáchu z Nadačního fondu proti korupci.

3) Aktuální vývoj problematiky lobbingu

Předsedkyně informovala členy komise o výsledku projednání materiálu **Návrh opatření na posílení transparentnosti legislativního a rozhodovacího procesu ve vztahu k lobbistické činnosti**, jímž se komise v loňském roce intenzivně zabývala, vládou. Dne

15. února 2017 vzala vláda materiál na vědomí a přijala k němu **usnesení** č. 123, v němž ministři pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu uložila předložit do 30. září 2017 věcný záměr zákona o lobbingu. Spolugestory byli určení ministr vnitra a ministr spravedlnosti.

Mgr. Fišerová, předsedkyně Evropského výboru pro právní spolupráci Rady Evropy, seznámila členy komise s aktuálním vývojem na půdě Rady Evropy. Dne 22. března 2017 bylo Radou ministrů schváleno **Doporučení Rady Evropy k právní regulaci lobbistické činnosti a důvodová zpráva** k tomuto Doporučení (*Recommendation of the Committee of Ministers to member States on the legal regulation of lobbying activities in the context of public decision making*). Doporučení i důvodová zpráva jsou k dispozici v anglickém a francouzském jazyce na oficiálních webových stránkách Rady Evropy. Dle Mgr. Fišerové se žádný ze členských států nevyslovil proti tomuto Doporučení, pouze jeden se zdržel.

PhDr. Nekvapil, Ph.D. uvedl, že očekává výroční zasedání v Aténách, jehož se účastní APAA, a kde si zastoupené subjekty z 16 zemí mimo jiné vyměňují i zkušenosti s národní regulací lobbingu.

4) Plán činnosti na rok 2017

Předsedkyně představila členům komise plán činnosti na rok 2017 vč. harmonogramu, který vychází především z již zmiňovaného usnesení vlády č. 123/2017. Klíčovým úkolem pro rok 2017 je příprava **věcného záměru zákona o lobbingu**, který bude následně **předložen** Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí a **vládě do 30. 9. 2017**. Komise se bude podílet na přípravě materiálu a vyjadřovat se k návrhům věcného řešení regulace lobbingu (definování variant, sběr relevantních dat a podkladů za účelem kvantifikace nákladů na zřízení registru lobbistů, atd.) i připomínkovat návrhy věcného záměru zákona v různých fázích procesu jeho přípravy až po mezirezortní připomínkové řízení.

Následně předsedkyně předala slovo Bc. Mgr. Daliboru Fadrnému, vedoucímu Oddělení boje s korupcí, který představil vizi práce na věcném záměru zákona. Rovněž uvedl, že další postup ve vztahu k regulaci lobbingu, bude záviset na rozhodnutí budoucí vlády, která vzejde z říjnových voleb. Nastínil zvažované návrhy variant věcného řešení problematiky regulace lobbingu – opatření zaměřená na lobbisty, opatření zaměřená na lobbované, opatření zaměřená na lobbisty i lobbované. V rámci varianty zaměřené na lobbované veřejné činitele předložil k diskusi alternativu úpravy zákona o střetu zájmů – využití stávajícího vymezení (politických) veřejných funkcionářů, registru oznámení (Ministerstvo spravedlnosti), sankcí, apod.

Členové komise se vyjadřovali jak k jednotlivým variantám, tak i k jednotlivým preferovaným způsobům řešení problematiky. Většina členů komise se stavěla k navrhované úpravě zákona o střetu zájmů spíše skepticky. JUDr. Belloňová, Ph.D. zdůraznila nutnost brát v potaz náklady na případné rozšíření systému (IT). Dle Ing. Vymětala Ph.D. není dostatečné zaměřit se pouze na stranu lobbovaných. Za vhodnější a efektivnější přístup považuje zaměření se na obě strany – lobbisty i lobbované. Obdobně se vyjádřila i Mgr. Fišerová, která připomněla Doporučení Rady Evropy k právní regulaci lobbingu. Důležité je sledovat hlavní cíl regulace – transparentnost lobbingu. Bc. Mgr. Fadrný zdůraznil nutnost vyhodnotit tyto varianty v rámci přípravy věcného záměru zákona – proces hodnocení dopadů regulace.

PhDr. Nekvapil, Ph.D. zhodnotil 4 hlavní nedostatky dosavadních návrhů legislativních úprav lobbingu – nevyváženost práv a povinností, nejasné definice, práva ústavních činitelů a práva občanů, byrokratičnost a nárůst administrativní zátěže.

Diskutovalo se také rozšíření systému o obce a kraje. Dle Ing. Vymětala, Ph.D. by to však mohlo vést i k tomu, že lobbování (starostové) nebudou chtít s nikým konzultovat. JUDr. Belloňová, Ph.D. upozornila na nutnost prozkoumat subvarianty z hlediska vymezení působnosti. PhDr. Nekvapil, Ph.D. navrhl zaměřit se v rámci jednoho z budoucích jednání komise na zhodnocení zahrnutí starostů a hejtmanů (resp. obcí a krajů).

PhDr. Škacha apeloval na tržní přístup (oproti byrokratickému). Lobbisté hlídají lobbisty. Za žádoucí považuje registr lobbistů, aby bylo možné zpětně dohledat kontakty mezi lobbisty a lobbovanými. Povinnost odkrývat kontakty pro obě strany. Zavedení sankcí pro obě strany. Budou se vzájemně hlídat (tržní prostředí).

Někteří členové komise navrhli inspirovat se Rejstříkem transparentnosti Evropské komise a Evropského parlamentu. JUDr. Belloňová, Ph.D. navrhla využít materiál Návrh opatření na posílení transparentnosti legislativního a rozhodovacího procesu ve vztahu k lobbistické činnosti a pracovat s již uvedenými variantami.

S ohledem na neúčast zástupce NFPK a APAA na předchozích diskuzích podpořila předsedkyně jejich žádost o možnost se písemně vyjádřit k vymezení lobbisty, lobbovaného, lobbingu, či dalších preferovaných prvků regulace lobbingu.

5) Veřejná konzultace

Bc. Mgr. Fadrnýpožval členy komise **naveřejnou konzultaci k přípravě věcného záměru zákona o lobbingu**, která se bude konat ve středu **12. dubna 2017** od 9:30 na Úřadu vlády ČR. Cílem konzultací je široká diskuze s dotčenými zájmovými, politickými i lobbistickými subjekty nad způsobem regulace lobbingu i nad její konkrétní podobou. K účasti byli přizváni zástupci rezortů a dalších ústředních správních úřadů, sociálních partnerů, profesních komor, municipalit, neziskových organizací, lobbistických sdružení či poslaneckých klubů.

6) Různé

Další jednání pracovní komise proběhne **28. dubna 2017** od 9:00 na ÚV ČR.

3. dubna 2017

Zapsala a schválila: Mgr. Radana Kubová, Ph.D.
Zasláno k připomínkám dne 3. 4. 2017
Schváleno dne 11. 4. 2017